

Ekonomi Gazetesi ile Daha İyi Yargı Derneği'nin ortak etkinliğinde bir araya gelen iş dünyası ile yargı kurumlarının temsilcileri, ekonomi ve yargıda güncel sorunların çözümüne yönelik görüşlerini anlattı.

● EKONOMİ VE HUKUK BULUŞMALARI ADANA TOPLANTISINDA ÇOK SAYIDA İSİM BİR ARAYA GELDİ

“Ekonomide başarı, daha iyi bir yargı ile mümkündür”

■ EKONOMİ Gazetesi ile Daha İyi Yargı Derneği'nin işbirliğiyle düzenlenen Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları Adana toplantısında, ekonomideki başarının daha iyi bir yargı ile mümkün olabileceği mesajı verildi. Yargıdaki sorunların her alana yansımaları vurgulayan Dernek Başkanı Gün, “Ekonomik başarıyı etkileyen sorunların çözümünü yönetimde istikrar sorununun çözümü ile bu da yargı sorununun çözümü ile başlar” dedi.

■ TÜRKONFED Başkanı Süleyman Sönmez, 'ateş çemberi' olarak tanımlanan bir coğrafyada yaşadığımızı dikkat çekerek, “Ülkemizin burada bir barış, istikrar ve refah adası olarak varlığını sürdürmesi; daha da önemlisi geleceğini şekillendirmesi için, riskleri en iyi şekilde yönetip fırsatları değerlendirmesi şarttır. Ekonomik kalkınma için eğitime ve demokrasiye sıkı sıkıya sarılmak durumundayız” diye konuştu.

ERAY ŞEN / ADANA

EKONOMİ Gazetesi ile Daha İyi Yargı Derneği'nin Türkiye'nin çeşitli kentlerinde düzenlediği “Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları”, Adana toplantısı ile devam etti. “Sürdürülebilir Büyüme İçin Daha İyi Yargı” teması ile düzenlenen toplantıda hukuk sistemindeki sorunların ekonomiye yansımaları ele alındı. İş ve yargı dünyasının temsilcileri yaptıkları konuşmalarda, ekonomiyle ilgili sorunların çözümü için ilk adım olarak yargıdaki sorunların çözülmesi gerektiğini bildirdi.

Sheraton Adana Otelinde düzenlenen toplantıda, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün, Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Başkanı Süleyman Sönmez, Adana Barosu Başkanı Av. Semih Gökayaz, Çukurova Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (ÇUKUROVA SİFED) Başkanı Berman Manti, TOBB ETÜ Öğretimi Üyesi ve EKONOMİ Gazetesi Yazarı Prof. Dr. Fatih Özatay, Daha İyi Yargı Derneği Genel Sekreteri Tuğçe Özbilen ve Ekonomi Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Güladağ katıldı. Adana ve çevre illerdeki iş ve yargı dünyasından çok sayıda kişinin bulunduğu toplantıda Hakan Güladağ yönetiminde yapılan panelde katılımcıların soruları da yanıtlandı.

SÜLEYMAN SÖNMEZ
TÜRKONFED BAŞKANI

“Yeni Anayasa tartışmaları bir fırsat olabilir”

Hepimizin malumudur ki; ateş çemberi olarak tanımlanan bir coğrafyada yaşıyoruz. Kuzeyimizde, doğumuzda, güneyimizde ya etkin bir savaş, ya da savaş dönüştürme ihtimali taşıyan jeopolitik gelişmeler yaşanıyor. Ülkemizin bu ateş çemberinin ortasında bir barış, istikrar ve refah adası olarak varlığını sürdürmesi; daha da önemlisi geleceğini şekillendirmesi için, riskleri en iyi şekilde yönetip fırsatları değerlendirmesi şarttır.

Ülkemizdeki sorunların büyük bölümü her ne kadar ekonomi kaynaklı gibi görünüyorsa da ekonomideki yapısal ve olumlu dönüşüm ancak bağımsız yargı ve güçlü bire eğitim reformuyla mümkündür. Dolayısıyla ekonomik kalkınma için eğitime ve demokrasiye sıkı sıkıya sarılmak durumundayız. Bunun için de hukuk devleti güçlendirilmeli, yargı bağımsızlığı güvence altına alınmalı, uluslararası normlara ve sözleşmelere uygun hareket edilmeli, eğitim sistemimiz, çağımızın gerektirdiği becerilere, bilime ve yetkinliklere uygun hale getirilmelidir. Demokrasi-ekonomi denkleminin sağlıklı kurulması Türkiye'nin her alanda önünü aç-

(Soldan sağa) EKONOMİ Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Güladağ, TOBB ETÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Özatay, Adana Barosu Başkanı Av. Semih Gökayaz, ÇUKUROVA SİFED Başkanı Berman Manti, TÜRKONFED Başkanı Süleyman Sönmez ve Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün, toplantıda katılımcıların ekonomi-yargı ilişkisine dair sorularını yanıtladı.

AV. MEHMET GÜN DAHA İYİ YARGI DERNEĞİ BAŞKANI

“Yargı reformu ile milli gelirimiz 3-4 katına çıkabilir”

İçinden çıkamadığı orta gelir tuzağından kurtulmak için Türkiye'nin işletmelerini güçlendirmesi, uluslararası rekabet güçlerini artırarak dünya ticaretinden aldığı payı artırması gerekiyor. Bunu gerçekleştirmek için iş yapma ortamını geliştirmek, makro ekonomik kararları zamanında ve isabetle almak, makro ekonomi yönetiminin öngörülebilir olmasını sağlamak, mikro ekonomide işbirliklerini çoğaltmak, yatırımları artırmak, işletmelerin serpilip gürbüzleşmesine uygun şartları hazırlamak zorunlu. Ekonomik başarıyı etkileyen bu ve benzeri sorunların çözümü yönetimde istikrar sorununun çözümü ile bu da yargı sorununun çözümü ile başlar. Ekonomide başarı etkin ve verimli çalışan tam bağımsız, daha iyi bir yargı ile mümkündür. Daha iyi bir yargı için yargının

etkin, kaliteli ve verimli hizmet üretecek şekilde yalın yapılandırılması, kurumlarının ve mensuplarının şeffaf ve hesap verimli olması, yargı hizmet birimlerinin, kalkınmaya en güçlü desteği verecek şekilde yapılandırılması, modern uyumsuzluk yönetim süreçleri ile güçlendirilmesi gerekir. Bu amaçla Daha İyi Yargı Derneği 9 ana başlıkta çözüm önerileri geliştirdi, Türkiye'de uluslararası alanda tartışmaya açtı. Sizlere çözümlerimizden tam bağımsızlığı ve hesap verilirliği sağlayan bir bütün olan ilk dört

adedinden kısaca bahsetmek isterim. Kaliteli yargı hizmeti üretimi için bir düzenleyici kurum, Adalet Yüksek Kurumu (AYK) oluşturmayı, Hakimler ve Savcılar Kurulu'nu (HSK) Adalet Bakanlığı'na hizmet üretimi ile ilgili yetkilerini devretmeyi, bakanlığı sadece cezaevi tutuklevleri, adliyeler vs. yan hizmetler ile bütçe hazırlanmasından ve temininden sorumlu hale getirmeyi öneriyoruz. AYK adalet politikası ve tercihlerini belirlemek, meslek mensuplarının kabul disiplin ve çıkarılması, hizmet birimleri kurulması ve kapatılmasından sorumlu olacak. AYK hiç kimsenin, koalisyon veya güç odağının nüfuz kuramayacağı şekilde ve tüm paydaşları kapsayıcı olacak. HSK'dakinin tam aksine AYK'nın yargının idaresine ilişkin her türlü kararı yeni kurulacak uzman Adalet Yüksek Mahkemesi'nde yargı denetimine açık olacak,

isteyen herkes risk almadan masraf yapmadan dava edebilecek. HSK'da oldukça aksayan meslek kuruluşu işlevi AYK'dan ayrılacak, hakimler ve savcılar da avukatlar ve noterler gibi tüm yöneticilerini kendileri seçtiği kendi meslek kuruluşlarına sahip olacaklar, meslek mensuplarını geliştirmek, hukukun üstünlüğünü ve yargı bağımsızlığını savunmakla görevli ve yetkili olacaklar. Ayrıca hizmeti verenler ile hizmetin muhataplarını düzenli olarak bir araya getiren daimi hukuk şurası kurarak sürdürülebilir kaliteli yargı hizmeti üretimini güçlendiriyoruz. Bu reformlar kısa zamanda gerçekleştirilebilir. Gerçekleştiği takdirde Türkiye, hukukun üstünlüğü endekslerinde lider ülkeler arasında kolayca girecektir. Milli gelirimiz kısa sürede orta gelir tuzağına aşarak 3-4 katına, 30 bin dolar seviyesine çıkacaktır.

caktır. Hukukun üstünlüğünü, şeffaflık ve hesap verebilirliği en üst seviyede gerçekleştiren demokratik ve kapsayıcı yaklaşımlarla, “orta demokrasi” ve “orta gelir” tuzaklarına aşacak politikaları uygulamaya koyabilmeliyiz. Bunun da yolu her alanda hukukun üstünlüğünün sağlanmasından, tüm paydaşların karar alma süreçlerine dahil edilmesinden; yerel yönetimlerden siyasi partilere ve meslek kuruluşlarına kadar tüm kurumların güçlendirilmesinden geçiyor.

Hali hazırda sürmekte olan yeni Anayasa tartışmaları Türkiye'nin sivil, demokratik ve birlikte yaşama kültürünü güçlendirmek için bir fırsat olabilir. Türkiye'yi gelişmiş demokrasi ligine çıkaracak Anayasasının yapımına, toplumun tüm kesimlerini ve renklerini kapsayan bir süreç ile başlamak bu anlamda atılması gereken ilk adım olmalıdır.

BERMAN MANTI
ÇUKUROVA SİFED BAŞKANI

“Yatırımda tıkanan Marmara'nın alternatifi Çukurova'dır”

Her birey ya da kurumsal yatırımcı her koşulda haklarını savuna-

bilecek demokratik bir iklime tohum ekmek isterler, uluslararası yatırım normlarının iyileştiği bir ortamda rüzgarı arkasına alarak Türkiye'nin öncü yatırım bölgesi olmaya aday Çukurova'nın tüm potansiyeli ile varlığını ortaya koyacağına olan inancımız sonsuz.

Adana ve Mersin'in oluşturduğu Çukurova Bölgesi, özellikle Türkiye'nin Ortadoğu'ya açılan kapısı konumunda olması nedeniyle, turizm ve daha birçok alanda geniş potansiyeli olan Çukurova, aynı zamanda bir liman bölgesidir. Yatırımda tıkanan Marmara Bölgesi'nin alternatifi olan Adana ve Mersin'in, 1990'lı yıllarda ekonomik ve sosyal açıdan Türkiye'nin ilk 5 ili arasında yer aldığı düşünüldüğünde yeni bir oluşum gerektiği açıktır.

Dünyanın en verimli ovalarından biri olan Çukurova; tarım ürünleri başta olmak üzere Kuzey Afrika ve Avrupa ülkeleri arasında daki ticaretin, yetiştirilmiş insan gücünün, girişimcilik kültürünün ve uzun dönemli plan ve projelerle yatırımcının en güvenli limanı konumunda olabilir. Ekonomiden dış ticarete kadar

yaşadığımız sorunlar, finansmana erişim sıkıntısı, Ortadoğu, Asya ve Avrupa'nın ortasında bitmek bilmeyen savaşları da göz önüne aldığımızda hukuki düzlemde yeni bir ekonomik modele, yeni yatırımlara ve istihdam alanlarına olan ihtiyaç açıkça görülmektedir.

Türkiye'de yargı ve demokrasi alanlarında yeni reformlara ihtiyaç var. Hukuk ve ekonomiyi bir bütün olarak ele aldığımızda Çukurova Bölgesi, uzlaştırma kültürünün öne çıkması ve hukukun üstünlüğü ilkesiyle de bölge ticaretinin merkezi haline gelebilir. Bu nedenledir ki; Çukurova, layık olduğu üzere Doğu Akdeniz Bölge ticaretinin her açıdan güvenli bir limanı haline getirilmelidir.

AV. SEMİH GÖKAYAZ
ADANA BAROSU BAŞKANI

“Anayasa'nın fiilen rafa kaldırıldığı bir dönemden geçiyoruz”

Ekonomik refahın toplumda yaygınlaşması ve adil bir gelir dağılımının tesis edilmesinde, hukuk ve ekonomi birbirini tamamlayan iki temel disiplindir. Hukukun olmadığı yerde, gelişmeden, kalkınma-

nin kurulu düzenin bekasını anayasaya uyarlamaya cabası mı yapmakta- dır? Bunun üzerinde durmak, düşünmek ve konuşmak lazımdır.

PROF. DR. FATİH ÖZATAY
TOBB ETÜ ÖĞRETİM
ÜYESİ EKONOMİ
GAZETESİ YAZARI

“Enflasyonu düşürmek zor bir iş değil”

Ekonomide bir kısa dönemli sorunlar, bir de orta ve uzun dönemli sorunlar var. Kısa dönemli yakıcı sorun enflasyon. Türkiye 2023'te, dünya yüksek enflasyon liginde 5'inci sırada. 192 ülke içinde 2022'de de beşinciydi. Bu ülke bunu hak etmiyor. Peki, enflasyonu düşürmek mümkün mü, zor bir iş mi bu? Aslında hiç zor bir iş değil. Aslında Türkiye'nin bunu bilen kadroları var. Mesela 2002 başında enflasyon yüzde 72 idi. O yılın sonunda yüzde 29'a düştü. İki yıl sonra yüzde 6'a düştü. Yapılabiliyor. O kadroların devam edenleri var. Biraz niyetle ilgili bir iş herhalde. Peki mevcut durumda bu beladan kurtulacak mıyız? Yapılanlara bakalım. Açıklanan ekonomi programı, temelde para politikasına dayanıyor ve bir de bütçe açığının fazla açılmasını engellemeye yönelik bazı önlemlere dayanıyor. Bir de rasyonel program temsil ettiklerini söyleyen bir kadro değişikliği var. Sayın Bakan ve Merkez Bankası'nda. Bunlar az şeyler değil. Sonuçta para politikası açısından bakarsanız, enflasyonla mücadele için faizin belirli bir yere gelmesi lazım. Biraz gecikerek geldi, bu nedenle döviz kuru çok arttı ama şu anda düzgün bir yerde. Şu anda düzgün olmayan kredi faizleri. Bazı kredilerin faizleri çok yüksek. Mevduat faizleri tam istediğimiz ölçüde yüksek değil. Aradaki fark çok fazla. Bunun temel nedenlerinden bir tanesi eskiden kalma düzenlemelerse bir diğeri de Merkez Bankası'nın mesela mart ayında aldığı kredi arzına getirdiği sınırlamalar. Bu tür şeylerin artık kalkması gerekiyor esas politika faizinin yükseltilmesinden önce. Bunlar da yapılabilsen, faizler açısından bir sorun kalmayacak. Bütçe açığı ise uluslararası ölçütlerde 2023'te çok yüksek çıktı. Bütçe açığı önemli bir konu, çünkü faizler üzerine baskı yapılabiliyor, enflasyon üzerine baskı yapılabiliyor, her ülkenin bunu kontrol altına alması lazım. Ama bizim bütçe açığının bir kısmı Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önceki büyük gereksiz harcamalara dayanırken, bir kısmı da gerekli olarak deprem yıkıntısını ortadan kaldırmak için yapılan harcamalara dayanıyordu. Çok yüksek yerlere gidebilecekti, bazı vergi önlemleri alındı ve bu nedenle bütçe açığı o kadar kötü olmadı.

